

10 صدای آزاردهنده

به نظر شما آزاردهنده‌ترین صدا چیست؟ از صدای گریه بچه گرفته تا کشیدن ناخن روی تخته سیاه، صداهایی در زندگی روزمره ما وجود دارد که به قول معروف روی اعصاب آدم راه می‌روند.

به نظر شما آزاردهنده‌ترین صدا چیست؟ از صدای گریه بچه گرفته تا کشیدن ناخن روی تخته سیاه، صداهایی در زندگی روزمره ما وجود دارد که به قول معروف روی اعصاب آدم راه می‌روند.

محققان فهرستی از 47 صدای آزاردهنده تهیه کردند و با همکاری تعدادی داوطلب، اثر نامطلوب این صداها بر مغز را با استفاده از اسکن مغزی بررسی کرده و در انتها به ده صدایی که بیش از همه عذاب آور بود، رسیدند. تمام این صداها فرکانسی بین 2000 تا 5000 هرتز دارند.

1- استفراف: شنیدن صدای استفراف حال آدم را ناخودآگاه بد می‌کند. صدای استفراف، بسیار تهوع آور است زیرا ذهن، آن را بسرعت تداعی می‌کند. تخلیه مواد از درون بدن به بدترین شکل ممکن، بسیار نفرت انگیز و منجرکننده است. درواقع در مطالعه اینترنتی دیگر که 383000 نفر در آن شرکت کرده بودند داوطلبان بین شنیدن 34 صدای ناخوشایند، استفراف را از همه بدتر می‌دانستند. جالب این که ویژگی‌های صوتی استفراف نفرت انگیز نیست. صدای آن اصلا تیز و دلخراش نیست بلکه با احساسی در ارتباط است که موارد منجرکننده را به یاد فرد می‌آورد. پستانداران این احساس را بخوبی می‌شناسند و برای آنها این مهارت ضروری است زیرا به این وسیله از خوراکی‌های مسموم دوری می‌کنند.

2- انعکاس صدای میکروفن: وقتی صدای بلند انعکاس میکروفن را می‌شنوید آیا فقط موهای پشت گردن تان سیخ می‌شود یا می‌خواهید انگشت تان را به درون گوش هایتان فرو کنید؟ از تمام صداهای تیزی که در آزمایشگاه تولید شده است، این صدا از همه بلندتر و تیزتر است و وقتی از سوی محققان دانشگاه سالفورد آزمایش شد از نظر وحشتناکی رتبه دوم را به خود اختصاص داد.

3- کشیدن ناخن روی تخته سیاه: این صدای سایش با صداهای تیز مرتبط است. اما تنها صدای تیزی آن نیست که عذاب دهنده است بلکه بسیار خشن نیز هست. بازسازی صدای کشیدن ناخن روی تخته سیاه به وسیله ضبط بسیار مشکل است زیرا بسیاری از بررسی‌های آزمایشگاهی تولید این صدا به وسیله دستگاه‌های صوتی را کمتر از صدای سایش ناخن روی تخته سیاه آزاردهنده می‌دانند. اما این صدا به نظر خیلی‌ها بدترین صدایی است که می‌توانند بشنوند.

4- صدای کشیدن کارد روی یک بطری: در بررسی انجام شده و بررسی‌های محققان در مدرسه پزشکی نیوکاسل، صدای خراشیدن شیشه بطری به وسیله کارد بسیار آزاردهنده‌تر از کشیدن ناخن روی تخته سیاه است. دیگر صداهایی از این دست که عذاب دهنده هستند ترمز قطار روی ریل راه آهن، جیغ ترمز خودرو و کشیدن یک چنگک فلزی روی تخته سنگ است.

5 - جیغ زن‌ها: صدای جیغ یک زن حتی از صدای گریه بچه‌ها هم ناراحت‌کننده‌تر است. به طور تکاملی این صدا در قبایل انسانی هشدار مینی بر وجود خطر بوده است و بیشتر مواقع یا برای جلب کمک از آن استفاده می‌شود یا عقب راندن موجود مخاطره آمیز. از طرفی هنگام بررسی‌ها برخی از داوطلبان با شنیدن صدای جیغ یک زن لبخند می‌زدند زیرا آنها به یاد فیلم‌های ترسناک می‌افتادند. این موضوع دلیل محکمی بر این است که ارتباط‌های فرهنگی می‌تواند اثرات هشداردهنده یک جیغ تیز و آزاردهنده را براحتی از میان بردارد.

6 - صدای گریه بچه: موضوع تکامل ما را به برخی صداهای ویژه چون صدای گریه یک بچه حساس کرده است. طیف صوتی گریه کودک ترکیبی از فرکانس‌های 2000 تا 4000 دور در ثانیه است. این فرکانس‌ها بسیار تیز شنیده می‌شوند و ویژگی صوتی ناخوشایندی دارند. دلیل تکاملی حساس‌تر بودن به صداهای تیز و خشن این است که ما به صدای جیغ و دلخراش انسان‌ها و گریه کودکان واکنش نشان داده و دست به کار کمک شویم و جلوی مشکلات احتمالی را بگیریم.

7 - ووووزلا: ووووزلا (vuvuzela) یا لپاتاتا (lepatata) نام شیپوری است که در استادیوم‌های فوتبال استفاده می‌شود و حدود یک متر طول دارد. ووووزلا صدای بلند و یکنواختی ایجاد می‌کند که شبیه صدای فیل و بسیار جنجال برانگیز است و می‌تواند به شنوایی بازیکنان و مربیان آسیب برساند. این شیپور در فاصله یک متری از گوش می‌تواند بیش از 116 دسی بل صدا تولید کند. بنابراین می‌تواند به شنوایی انسان صدمه بزند. طراحی این شیپور مانند شاخ گوزن آفریقایی است. فیفا در سال 2009 با این بوق مشکل داشت و استفاده از آن را ممنوع اعلام کرد اما در رقابت‌های جام جهانی 2010 با این فکر که این شیپور نمادی از فرهنگ و سنت مردم آفریقا است دوباره آزاد شد. درحال کسانی که از طریق تلویزیون مشغول تماشای فوتبال هستند می‌توانند وقتی صدای این شیپور درآمد دکمه قطع صدا را فشار دهند و بازیکنان در زمین بازی هم از زبان اشاره استفاده کنند.

8 - رعد: دلیل اصلی این که کودکان از صدای رعد می‌ترسند این است که ناگهان بسیار بلند شنیده می‌شود. صدای ترقه‌ها و شلیک گلوله‌ها نیز به همان اندازه بلند و ترسناک است. هر صدایی که بسیار بلند باشد می‌تواند آزاردهنده نیز باشد. حلزون گوش، اندام حسی شنوایی گوش میانی به وسیله صداهای بلند صدمه می‌بیند. زمانی که دامنه امواج صوتی در حلزون گوش

به آستانه تحمل نزدیک می شود، موجب گوش درد می شود.

9 - پارس سگ شرور: پارس سگ تقریباً همه ویژگی ها را در خود دارد. می تواند بلند و شگفت آور باشد و در ارتباط با خطر و تهدید است. ارتباط های ذهنی مردم به صدای پارس سگ به آنها حس بدی می دهد زیرا ذهن شان، آنها را به سمت خاطرات بد و ناخوشایند می کشاند. در حقیقت خود صدای پارس سگ به دلیل کیفیت خشن و دلخراش آن نیز آزاردهنده است. صداهای خشن بیشتر مواقع دلخراش حس می شود. صوت شناسان دلخراش بودن یک صدا را بر مبنای سرعت نوسان آن - 20 تا 200 بار در ثانیه - می سنجند و یک صدا باید به اندازه کافی نوسان داشته باشد تا شنیده شود و فقط به مقدار بلندی آن مربوط نمی شود.

10- دستگاه های صوتی در شب: یکی از بیشترین شکایت های دریافت شده صدای بلند دستگاه پخش موسیقی یا تلویزیونی است که به وسیله همسایه ها در شب پخش می شود. برای کسانی که در مهمانی ها شرکت کرده اند شنیدن صدای موسیقی لذت بخش است اما برای دیگران غیرقابل تحمل می شود. زمینه و میزان کنترلی که مردم می توانند روی موضوعی داشته باشند، مقدار واکنش احساسی شان به آن مورد را تعیین می کند و صدای موسیقی که از دور شنیده می شود و دیگران نمی توانند روی آن تسلطی داشته باشند، آنها را حساس می کند. این صدا حتی اگر ملایم باشد بازهم عذاب آور است و دقیقاً به همین دلیل است که کسی نمی تواند صدای چک چک شیرآب را تحمل کند.

BBC-Knowledge / مترجم: میترا بهاری